

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

11 Quibus modis acquiratur posseßio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

etiam apprehensio prima, quæ ordinariè requiritur; quæ apprehensio est possessionis inceptio, & acquisitio, vt notat Couar.

Secunda, corporis adminiculo; quia vt res aliqua incipiat possideri, debet aliquo modo corporaliter apprehendi manibus, pedibus, oculis, vel simili modo, in se, vel in alio, in quo censetur contineri; vt statim dicemus.

Tertia, animi adminiculo; quia debet eam apprehendere animo possidendi. Vnde depositarius non dicitur possidere depositum, quia non detinet illud animo retinendi sibi.

Quarta, iuris adminiculo, non quod omnis possessio facti sit iusta; (nam fur verè possidet rem furtiuam) sed quia ius facit vt talis detentio sufficiens censetur ad constituendam possessionem; nec eam impedit, sicut impedit ne detentio rei facta, vt loci religiosi, facta à laico, censetur possessio; vt patet L. Qui vniuersas. 30. de Acquir. & amit. possessione.

41 **Possessio iuris.** Dico Secundò, *Possessio iuris est ius insistendi alicui rei, tamquam suæ, non prohibita possideri.* Ita Bartol. in L.1. de Acquir. vel amit. poss. & Couarr. supra num. 3.

Prima pars, est ius, vt excludatur possessio facti, quæ formaliter est ipsa occupatio & detentio, vnde hoc ius oritur, si iusta fuerit. quod si illa detentio fuerit iniusta, non oritur ex ea ius in conscientia; vnde solum dicitur possessio facti: quamuis Iurisperiti omnem possessionem ius appellent, respicientes forum externum.

Secunda, insistendi rei, vt excludatur dominium quod per se & formaliter tantum est ius disponendi de re. Hoc verò ius in eo situm est, quod possessor possit rem pacificè tenere, & iuris remedijs, & interdum etiam armis tueri aduersus perturbantes, quod hic dicitur *insistere rei*.

Tertia, tamquam suæ. Si quis insistat rei nomine alterius, non erit vera possessio. vnde tutor non est possessor bonorum pupilli; quia illa non detinet vt sua, sed nomine pupilli: nam pupillus possidet per tutorem. Sic etiam possum aliquid possidere per seruum, & per filium, *vt autem possideam per alium*, requiritur vt ille habeat animum rem detinendi pro me. si enim intendat pro se detinere, id est, tamquam suam, non possideo per illum: quia non meo nomine, sed suo detinet. Excipio tamen seruum & filium nondum emancipatum. hi enim, cum sint eius conditionis vt non acquirant sibi, acquirunt nobis; et si hunc animum non habeant, vt docet Couarru. supra: quod intellige, si iuste acquirant. si enim acquisitio esset iniusta, nec sibi nec nobis acquirerent; sed possessio maneret apud antiquum dominum. Colligitur Instit. Per quas personas nobis acquir. §. Item placet, in fine. & L. Quod seruus. 24. de Acquir. possess.

42 **Per alium possidere**

Seruus & filiusfam. non acquirunt nec possident sibi.

Quarta, non prohibita possideri, quia nemo potest habere ius possidendi contra Iuris dispositionem, seu Iure resistente; vt rei sacra, loci publici, decimarum à laico.

DVBITATIO X.

Quomodo diuidatur possessio.

43 **R** Esp. Etsi varijs modis diuidi possit, nimirum vel pro diuersitate titulorum, vel ratione bonæ & malæ fidei; vñtissima tamen est ea

diuisio, quæ in *Ciuilem & Naturalem* diuiditur. *Ciuilis est qua solo animo retinetur.* quamuis enim *Ciuilis possessio* initio vt incipias possidere, requiratur adminiculum animi pariter & corporis, vt dictum est; tamen postea vt retineas & continues possessionem, sufficit animus retinendi rem, nec desistendi à possessione, vt habetur Instit. de Interdictis. §. Possidere. Hoc modo possidet is qui abest à rebus suis, sed animo eas retinet & occupat. Dicitur autem hæc *possessio ciuilis*, tum quia magis constat Iure ciuili, quàm naturali; cum naturalis modus possidendi sit per corporalem insistentiam: tum quia parit effectus ciuiles, scilicet vsucapionem rei, & dominium fructuum.

Naturalis est qua corpore simul & animo retinetur; vt quando quis occupat rem vt suam. potest hæc *naturalis* coniungi cum *ciuili*, vt quando quis est præsens per se vel alium, rebus quas ciuilitè possidet: diciturque tunc possessor ciuilitè & naturaliter possidere: quæ possessio est firmissima. Potest etiam esse separata à *ciuili*: vt si inuafor occupet rem meam immobilem; ego ciuilitè, ille naturaliter eam possidet. hæc possessio infirmior est quàm ciuilis. Ad hoc tamen valet ne possessor possit ab extraneo deturbari, & interdum ne ab ipso quidem domino sine auctoritate publica.

Sed aduerte, hæc duo nomina interdum aliter accipi; nempe, vt *possessio Ciuilis* dicatur, qua res possidetur quoad dominium directum. *Naturalis* autem, qua possidetur secundum vsufructum, vel vsu, vel habitationem, vel alia iura diuersa, à dominio, vt docet Couarru. ad reg. Possessor. p.2. n.4. Sic fructuarius possidet rem nomine suo naturaliter, quoad vsufructum; quamuis non possideat eam nomine suo, quoad dominium directum. Idem possidet vsufructum (seu ius vtendi fruendi, quod habet in re) ciuilitè. Supradictis duabus speciebus possessionis à quibusdam DD. addi solet tertia, quam vocant *Ciuilissimam*, quæ sola legis ordinatione constat, de qua infra n.48.

DVBITATIO XI.

Quibus modis acquiratur possessio.

R Esp. Tribus modis acquiri, *Apprehensione vera, apprehensione ficta, legis dispositione.*

Apprehensio vera est quæ fit manibus vel pedibus. hæc est necessaria, quando acquirenda est possessio earum rerum quæ dominum non habet, vt ferarum, gemmarum, thesaurorum, insularum, fluminum. Item hereditatis relicta; quia domino caret, qui eam tradat, quando quis etiam clam vel vi possidere vult, requiritur vera apprehensio. denique si alius rem possideat, qui tibi nolit possessionem tradere, debes eam verè apprehendere, vt possideas. Nisi fortè auctoritate Iudicis ea tibi eminus ostendatur, & ficto modo tradatur. Vide Antonium Gomezium in legem 45. Tauri, numero 55.

Apprehensio ficta locum habet, quando res habet possessorem à quo tradatur; vel quando loco possessoris auctoritate Iudicis traditur; huius sunt varij modi: vñtiores sunt isti,

1. Si antiquus possessor tradat alteri, cui vult possessione cedere, clauis domus in qua sunt merces tradendæ; idque apud ipsam domum, seu in præsentia domus, vt probat Couarru. l. 3. Variarum

Ciuilis possessio quid.

44

Naturalis possessio.

45

Ciuilissima.

46

Vera apprehensio ubi sit necessaria.

47

Ficta ubi locum habeat.

rum c. 16. n. 11. Ratio est, quia dum emptor apprehendit claves, censetur res ipsas intus conditas apprehendere.

2. Si tradatur alteri scripturam, seu instrumentum, quo constat de titulo & iure quo rem possidebat. Nam in tali instrumento res ipsa contineri videtur.

3. Si antiquus possessor eminus vel cominus ostendat mihi fundum, dicatque se tradere illius possessionem; & ego significem me acceptare: oculi enim sunt veluti longa quaedam manus quibus res vilas quasi contrectamus.

4. Quando post contractum, consentiente antiquo possessore, apponitur custodia nomine eius ad quem res transfertur: siue res sit mobilis, ut pecora, triticum, vel alia merces: siue immobilis, ut fundus, castrum, oppidum.

5. Si dem, aut vendam tibi rem absentem, & constituam me tuo nomine eius rei possessorem: tunc enim per me incipis possidere, nec opus est alia apprehensione. Hoc Iurisperiti vocant tradere & acquirere possessionem per *clausulam constituti*.

6. Si re tibi vendita vel donata, constituam me conductorem eius, vel reservem mihi fructum: nam hoc ipso censetur per me accepisse possessionem. Vide plura apud Antonium Gomezium, ad legem Tauri 45. à numero 45. & deinceps, & Molinam disp. 14.

48
Dispositio
legis.

Legum dispositione interdum transfertur possessio abique vlla vera vel ficta apprehensione, si leges ita statuunt, ut optimè probat Couarr. lib. 3. Variarum cap. 5. num. 6. Ratio est, quia modus acquirendæ & amittendæ possessionis iuri humano subiacet, quod potest statuere varios modos, prout magis videtur expedire Reipub. pro diuersitate rerum & prouinciarum. In regno Castellæ, Maioratus possessio, & omnium pertinentium ad ius primogeniti, transit ad proximum cognatum, vel agnatum, cui iure debetur, sine vlla vera vel ficta apprehensione, ut habetur L. 45. Tauri, citata apud Couar. Simili modo, apud Gallos possessio defuncti transit in eius heredem, etiam extraneum, sine vllò apprehensionis actu; teste Couar. ibidem, qui id ex multis DD. probat. Hunc modum possidendi DD. vocant *Ciuitisimam possessionem*: quia fit sola legis ciuilibus potestate, absque vllò animi vel corporis adminiculo, etiam nesciente eo qui incipit possidere.

Ciuitisimam
possessionem.

49
Possessio
iurium
quo modo
apprehen-
ditur.

Possessio autem *Iurium & seruitutum* apprehenditur dupliciter. Primò, Si mittam te in agrum, in quo volo tibi seruitutem constituere, tuque illuc eodem animo eas. Secundò, Si vtaris aliquo iure tamquam ad te pertinente, sciente & ferente eo cuius intrerat concedere vel prohibere: qui modus est generalis; & extendit se etiam ad ea quæ non sunt in re aliqua constituta; vt ad ius eligendi, presentandi, & similia, de quò vide Couar. reg. Possessor 2. p. initio, à §. 8. Quomodo autem beneficii possessio acquiratur, idem l. 3. Variarum cap. 16. num. 10. vbi vide multa alia ad hanc quæstionem de acquirenda possessione variarum rerum & iurium pertinentia. Verum in his omnibus spectandæ sunt consuetudines regnorum & prouinciarum, quæ admodum sunt varæ.

Possessio
beneficij.

DUBITATIO XII.

Quomodo amittatur possessio tum mobilium, tum immobilium.

Resp. & Dico Primò, *Possessio rerum mobilium* tum ciuilibus, tum naturalis, amittitur Primò, Sola voluntate possessoris nolentis eam amplius possidere. Secundò, Per furtum aut rapinam alterius. Tertio, Si alterius custodiæ subit, qui eam incipiat detinere tamquam suam. ad quod requiritur vt eam corporaliter apprehendat re vera, animo eam sibi retinendi. L. Possideri. 3. 7. de acquir. possess. Quarto, Per amissionem rei, v. g. burle, annuli: vel per fugam, si sint animalia; vt si pecus aberrauerit à grege, delimit statim possideri à domino: si gallinæ & similes aues domesticæ auolarunt, nec habeant consuetudinem per se redeundi: secus verò si habeant consuetudinem redeundi. De quibus & aliis animalibus, vt piscibus, feris, columbis, vide plura d. L. Possideri. 7. de acquir. & amit. possessione. Dixi, si sint animalia; quia possessio serui & ancillæ non amittitur per ipsorum fugam, vt patet L. Pomponius. 13. 7. ibidem.

50
Possessio
mobilium
amittitur
quatuor
modis.

Dico Secundò, *Rerum immobilium possessio* ciuilibus & naturalis amittitur Primò, Si possessor sit longo tempore absens; nec per alium rei insitat, neque etiam protestetur se nolle amittere possessionem: quòd si non diu absit, vel protestetur amittit solum naturalem, non ciuilem. 2. Si rem sciat ab alio occupatam; & negligat. 3. Si reuersus, statim quidem repetat suam possessionem, sed ab occupante repellatur, nec audeat ei resistere. 4. Si timens repulsam non audeat repetere, aut inuadere possessionem. 5. Si nesciat rem esse suam, & idè nec censetur illam in bonis suis: tunc enim caret animo possidendi. Hinc per longam obligationem perditur possessio, vt docet Glossa in cap. 11. Clerici. 16 q. 4. & colligitur ex L. Furtum. 7. de vfucapionibus. Item si id quod possidemus, ita perdidimus, vt ignoremus vbi sit, vt habetur L. Si id quod. 7. de acquir. possess. 6. Si res ita sit occupata, vt non sit probabilis eius recuperatio. vt si vir valde sit potens, qui illam occupet; vel mare aut flumen affiduè inundet. quamdiu verò possessor est in ipsa re, vt in domo, vel fundo; aut in conspectu eius; aut saltem propè, ita vt præstò possit adesse cum opus fuerit, retinet semper rei immobilis possessionem, tum naturalem tum ciuilem. Vide plura apud Gomezium supra; & 7. tit. de acquir. & amit. possess.

51
Possessio
immobili-
um amittitur
multis
modis.

DUBITATIO XIII.

Quid privilegij conferat possessio.

Resp. Primò, *Possessio*, si sit bonæ fidei, parit præscriptionem; id est, facit vt res quæ non est tua, elapso certo tempore fiat tua, & omnes fructus percepti. Secundò, Si oboriatur dubium de rei dominio, & adhibita diligenti inquisitione maneat adhuc dubium vtius sit, melior est conditio possidentis. Tertio, in iudicio parit præsumptionem dominij. vnde possessor non debet probare rem esse suam; sed alter, qui eam reperit: qui nisi id satis probet, nihil obtinebit. Quarto, Pos-

52
Quos effe-
ctus pa-
riat.